

8. Verpakkingen duurzamer maken

Wat is de uitdaging?

Verpakkingsafval vertegenwoordigt minder dan 3% van alle afval dat in België wordt geproduceerd. Sinds de jaren 90 hebben de bedrijven die verpakte producten op de markt brengen, doeltreffende en efficiënte recyclagesystemen ontwikkeld. Bijna 80% van alle op de markt gebrachte verpakkingen werd gerecycleerd in 2020 (volgens de gegevens van Eurostat). Maar we moeten nu nieuwe stappen zetten om verpakkingen nog meer circulair te maken. Denk aan het opkrikken van de inzamelingspercentages, het uitrollen van vernieuwende bedrijfsmodellen die zich richten op verpakkingsvrije of herbruikbare oplossingen, een verhoogd gebruik van gerecycleerd materiaal, en dit alles terwijl we de essentiële factor van voedselveiligheid blijven waarborgen.

Daarnaast komt ook nog te veel zwerfvuil in de natuur terecht. Het probleem geraakt niet opgelost door het opleggen van een louter financiële verantwoordelijkheid aan de bedrijven; we moeten hiervoor samen een gezamenlijke aanpak uitwerken. Tot slot, met alles wat momenteel op tafel ligt, zullen bedrijven tegen 2024 bijna 1 miljard betalen aan verpakkingsgerelateerde belastingen en heffingen. Dat is een buitensporig bedrag dat grensaankopen enkel maar zal aanmoedigen.

Wat vragen we van beleid-smakers tijdens de volgende legislatuur?

Competitiviteit

Leg geen nieuwe financiële lasten op en verlaag bestaande lasten, zoals de federale verpakkingstaks, zodat bedrijven kunnen investeren in innovatieve oplossingen. Voer geen verbods- en verplichtingsmaatregelen in zonder een volledige impactstudie.

Partnerschap overheid-voedingsindustrie

Dankzij het partnerschap van Fost Plus en Valipac, toont het beheer van verpakkingsafval aan dat een gezamenlijke aanpak de beste resultaten oplevert op ecologisch, maatschappelijk en economisch vlak. Hierbij neemt elke schakel in de agrovoedingsketen (bedrijven, lokale overheden, inzamelaars en recycleerders, consumenten) een deel van de verantwoordelijkheid op zich.

Bij het aanpakken van zwerfvuil volstaat een simpele financiële verantwoordelijkheid niet. Maak in de plaats daarvan gebruik van deze gelegenheid om samen te werken met bedrijven om zo een geïntegreerde en collectieve aanpak te ontwikkelen. Kies voor een slim statiegeldsysteem dat het mogelijk maakt om voort te bouwen op het succes van de blauwe zak.

Creëer een vrijwillig en positief systeem dat bedrijven in staat stelt te innoveren en nieuwe bedrijfsmodellen te ontwikkelen.

Wat doen we als voedingsindustrie zelf?

Via Fost Plus droeg de voedingsindustrie actief financieel bij aan de ontwikkeling van een volledig nieuwe recyclage-economie voor huishoudelijke verpakkingen dankzij de uitbreiding van de blauwe zak, met de oprichting van nieuwe sorteercentra en via de realisatie van diverse geavanceerde recyclagefabrieken in België. Via Valipac volgen er nieuwe initiatieven om de traceerbaarheid van industrieel verpakkingsafval te verbeteren en de recyclage van deze verpakkingen naar Europa te repatriëren.

Sinds 2015 financieren de bedrijven die verpakte producten op de markt brengen diensten en initiatieven die instaan voor netheid in de drie gewesten van het land (Mooimakers, BeWapp, acties met Bruxelles propreté/Bruxelles environnement).

Individuele ondernemingen beperken de hoeveelheid verpakkingen voor eenmalig gebruik die op de markt worden gebracht, waardoor de hoeveelheid van verpakkingen wordt losgekoppeld van het BBP. Ze passen hun verpakkingen aan zodat ze tegen 2025 allemaal recycleerbaar zijn en starten met het gebruik van gerecycleerd materiaal.

Fevia Vlaanderen is een van de initiatiefnemers van de Green Deal Anders Verpakt.

De drankensector bestudeert en stelt een innovatief en intelligent statiegeldsysteem voor, het digitale statiegeld.

Wat vragen we van beleid-smakers, per bevoegdheidsniveau ?

Vlaanderen	Wallonië	Brussel	Federaal	Europees
<p>Vermijd koste wat kost maatregelen die het vrije verkeer van verpakte producten op de Europese markt beperken bij het ontwikkelen van nieuwe wetgevingen, zoals bijvoorbeeld nationale etiketteringsverplichtingen, nationale verboden om bepaalde producten op de markt te brengen, ...</p>				
<p>Houd bij de herziening van het Interregionaal samenwerkingsakkoord inzake verpakkingen rekening met nieuwe berekeningsmethoden voor recyclagepercentages. Vermijd eveneens dat Belgische bedrijven met strengere maatregelen worden belast dan hun buitenlandse concurrenten.</p>			<p>Voorzie een overgang van een federale verpakkingstaks naar een compenserende taks voor de bedrijven die investeren in meer circulaire verpakkingen.</p>	<p>Ontwikkel een wetgeving die, zoals in België, onderscheid maakt tussen de huishoudelijke en commerciële/industriële verpakkingen.</p>
<p>Zet initiatieven voort zoals de Green Deal Anders Verpakt om de gezamenlijke en constructieve ontwikkeling van nieuwe businessmodellen voor herbruikbare verpakkingen mogelijk te maken.</p>				
<p>Beperk de kosten gelinkt aan zwerfvuil door resoluut te kiezen voor financiële en organisatorische verantwoordelijkheid voor de bedrijven die verpakkingen op de markt brengen in een samenwerkingsverband tussen gemeenten en Fost Plus.</p>			<p>Voer geen verbod in op het lanceren van verpakkingen die op Europees niveau nog toegelaten zijn.</p>	<p>Ontwikkel een wetgeving die de prioritaire toegang tot gerecycleerd materiaal voor verpakkingen garandeert.</p>

Kies voor een intelligent statiegeldsysteem gebaseerd op het succes van de blauwe zak.

Bied de mogelijkheid aan lidstaten om te kiezen voor een digitaal statiegeldsysteem.

Houd rekening met de wetgeving over materialen die in contact komen met voedingsmiddelen wanneer je een verplichting uitwerkt om gerecycleerde materialen te verwerken in verpakkingen.

Contactpersonen

Ann Nachtergaele
Food Production & Consumption
Policy Director
+32 473 95 89 92
an@fevia.be

